

УДК 811.111.373.6

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.2/30.212325>**Світлана КІЙКО,***orcid.org/0000-0003-4964-7043**доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри германського, загального і порівняльного мовознавства
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Чернівці, Україна) s.kiyko@chnu.edu.ua***Тетяна РУБАНЕЦЬ,***orcid.org/0000-0003-3217-0330**асистент кафедри іноземних мов для гуманітарних факультетів
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
(Чернівці, Україна) t.rubanets@chnu.edu.ua*

МОДЕЛІ КОНВЕРСІЇ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ

Стаття присвячена вивченню явища конверсії, в якому найбільш наочно спостерігається розмитість семантичних меж між предметом, процесом та ознакою, що приводить до їх постійної взаємодії та є відмінною рисою сучасної англійської мови. Саме ця гнучкість співвідношення різнорівневих ознак у наборі категорійних рис кожної частини мови зображує їх призначення для розв'язання різноманітних когнітивних і дискурсивних завдань, що виникають у ситуації щоденного спілкування людей за допомогою мови.

Об'єктом дослідження є явище конверсії в сучасній англійській мові, предметом – її кількісні та якісні особливості й причини появи. Метою дослідження є системний опис конверсії в англійській мові з боку функційного підходу, що передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) розглянути основні принципи опису конверсії та різні підходи до її тлумачення;
- 2) кількісно описати транспозицію в англійській мові на основі суцільної вибірки конверсивів;
- 3) проаналізувати засоби породження асиметрії між формою та змістом конверсивів на рівні синтаксису;
- 4) описати причини, які викликають конверсію.

Джерельною базою конверсивів слугували словники *New Webster's Dictionary*, *Macmillan English Dictionary*, *Longman Dictionary Of Contemporary English* і *The American College Dictionary*, з яких методом суцільної вибірки виокремлено понад 18 тисяч конверсивів, які зведено до 4 742 лем і розподілено на 24 моделі. Ці моделі репрезентують наявні в англійській мові відношення між різними лексико-граматичними класами. П'ять із цих моделей охоплюють 98,5% усіх конверсивів (2 335 прикладів). Решта 19 моделей охоплюють лише 1,5% конверсивів і представлені як змінними повнозначними частинами мови (прикметник / дієслово), так і комбінаціями змінних і незмінних повнозначних частин мови. Встановлено, що іменник і дієслово мають транспозиційні зв'язки з рештою сімома лексико-граматичними класами й володіють широкими транспозиційними можливостями.

Аналіз найчастотніших моделей конверсії показав, що важливими чинниками появи конверсивів є здатність людини встановлювати прості причинно-наслідкові відношення у світі, прагнення мовців згорнути частини інформації в компактніші структури, а також розподілити потік інформації в тексті.

Ключові слова: конверсія, транспозиція, лексико-граматичні класи, частини мови, моделі конверсії.

Svitlana KIYKO,*orcid.org/0000-0003-4964-7043**Doctor of Philological Sciences, Professor,
Head of the Department of German, General and Comparative Linguistics
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
(Chernivtsi, Ukraine) s.kiyko@chnu.edu.ua***Tetyana RUBANETS,***orcid.org/0000-0003-3217-0330**Lecturer at the Department of Foreign Languages for Humanities
Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University
(Chernivtsi, Ukraine) t.rubanets@chnu.edu.ua*

MODELS OF CONVERSION IN MODERN ENGLISH

The article is devoted to conversion phenomenon studying in which the semantic boundaries blur among the object, process and feature is mostly obviously observed and what leads to their constant interaction and is a distinctive feature

of the modern English language. Just this multilevel features ratio flexibility in a set of categorical indications of every part of speech displays their function for solving various cognitive and discursive tasks, which appear in a situation of people daily language communication. Conversion phenomenon in modern English language is the object of study and its quantitative and qualitative features, causes of appearance are the subject of the study.

Conversion system description in English language in the functional approach line is the aim of the research and it foresees solving of such problems:

- 1) to study and examine the main principles of conversion description and its various interpretation approaches;
- 2) to describe quantitatively the transposition in English language based on a conversives continuous sample;
- 3) to analyze asymmetry generating means between a form and a content at the syntax level;
- 4) to describe the reasons which cause conversion.

Such dictionaries as *New Webster's Dictionary*, *Macmillian English Dictionary*, *Longman Dictionary Of Contemporary English* and the *American College Dictionary* from which by the continuous sampling method more than 18 thousand conversives were singled out, converted into 4 772 lemmas and divided by 24 models were the conversives source base. The models represent the available relations between different lexico-grammatical classes in English language. Five of these models cover 98,5% of all the conversives (2 335 samples). The other 19 models comprise only 1,5% of conversives and are represented both by variable full parts of speech (adjective/verb) and by variable and invariable full parts of speech combination. It was stated that noun and verb are transpositionally connected with the other seven lexico-grammatical classes and have got extensive transposition opportunities.

The analysis of the most frequent conversion models showed that human ability to establish simple causal relationships in the world, the speakers desire to roll up parts of information into more compact structures and also to distribute the information flow in the text are the important factors of conversion emergence.

Key words: conversion, transposition, lexico-grammatical classes, parts of speech, models of conversion.

Постановка проблеми. Сучасне наукове бачення природи й сутності мови ґрунтується на її динамічності, відсутності жорстких меж між частинами мови, здатності пристосовуватися до потреб її носіїв. У зв'язку із цим особливої актуальності набуває низка питань, пов'язаних із конверсією мовних одиниць, тобто міжчастиномовним переходом слів. Ще в середині минулого століття Ш. Баллі помітив, що мовні знаки, замкнуті у своїх граматичних категоріях, слугували б вельми обмеженим джерелом засобів для задоволення численних потреб мови. Але завдяки міжкатегорійним замінам думка звільняється, вираз збагачується та набуває різних відтінків (Баллі, 2009: 143). Іншими причинами конверсії вважають прагнення до економії мовних засобів, багатоаспектність одиниць мови, потребу в диференціації смислових зв'язків і відношень, семантичну ємність синкретичних утворень тощо. Вживання конверсивів як засобів поповнення номінативних ресурсів різних частин мови визначає, передусім, дія закону економії мовних засобів. Конкретними виявами дії цього закону в конверсивних змінах є, по-перше, тенденція до скорочення матеріального оформлення мовних засобів вираження певної семантики до мінімально необхідного обсягу (субстантивізація прикметників) і, по-друге, тенденція до максимального припустимого використання потенціалу наявних матеріальних форм для вираження нових значень (а не створення нових матеріальних форм). Це означає, що конверсія дозволяє обходитися без накопичення в пам'яті людини великої кількості позначень для всіх нових реалій (Кубрякова, 2012: 55). Ми розглядаємо кон-

версію як підвид транспозиції та спробуємо описати явище конверсії в сучасній англійській мові з боку функційного підходу. Варто також зазначити, що більшість лінгвістів розглядали конверсію лише на матеріалі окремих, найяскравіших прикладів. Ми проаналізуємо явище конверсії в сучасній англійській мові на основі суцільної вибірки з академічних тлумачних і перекладних словників.

Аналіз досліджень. Питання конверсії розглядають багато лінгвістів як у теоретичному, так і в практичному плані з боку проблематики мовної багатозначності й розуміння текстів природної мови комп'ютером (Лаптева, 2003: 164; Малаховський, 2008: 10). Так, у роботах із лексикології зарубіжних авторів для позначення конверсії вживають терміни *функціональний перехід* або *зміна функції* (Ч. Хоккет, О. Єсперсен, В. Адамс та інші). Проте переважна більшість дослідників розглядають конверсію як один зі способів словотвору за допомогою нульової морфеми (Л. Блумфілд, Р. Марчанд, Р. П. Троїцька), зараховуючи її або до морфологічного способу словотвору (А. І. Смирницький), або до семантико-морфолого-синтаксичного (В. С. Сабельникова), або до морфолого-синтаксичного (А. Я. Загоруйко, В. В. Арнольд, З. А. Харитончик) способу словотвору. У дослідженнях цих авторів зазначено, що англійська як мова аналітичного ладу володіє величезними потенційними можливостями для конверсії, яка є не тільки високопродуктивним, але й типовим для англійської мови способом словотвору. Бідність морфологічних форм як одна з типологічних особливостей англійської мови значно полегшує

процес творіння нових слів способом конверсії. Цьому ж сприяє і відносна простота парадигм частин мови в сучасній англійській мові. Велика кількість одноморфемних слів є ще одним фактором посиленого утворення слів способом конверсії (Дубравська, 2010: 70–87; Смирницький, 1998: 71). Застосування різних термінів (функціональний перехід, морфолого-синтаксичний спосіб словотвору, нульова афіксація) для позначення одного й того ж явища пов'язане з виокремленням різних сторін та ознак цього явища.

В останні десятиліття лінгвісти розглядають явище конверсії як один із різновидів транспозиції. Оскільки транспозиція не отримала в лінгвістиці однозначного тлумачення, існує широке й вузьке розуміння цього лінгвістичного явища. Так, Ш. Баллі, О. С. Кубрякова, Ю. С. Степанов висувають як обов'язкову умову транспозиції збереження вихідною одиницею мови повної матеріальної тотожності з її джерелом. У межах цього широкого підходу транспозиція містить різні форми перекатегоризації мовних одиниць, охоплюючи явища як синтагматичного, так і парадигматичного плану (Баллі, 1955: 130; Кубрякова, 2012: 75; Степанов, 1981: 185). Вужче розуміння транспозиції як створення нових значущостей за умови збереження матеріальної тотожності знака запропоноване в працях С. О. Карцевського, А. В. Ісаченка, О. І. Шендельс, В. В. Бабайцевої, А. В. Бондарко, М. Я. Блоха й низки інших лінгвістів. З цього боку конверсію трактують не як словотвірний засіб, а як особливу форму пересмислення знака. Суть транспозиції частин мови полягає в механізмі обміну функціями між елементами функціонально й семантично різних класів, у переміщенні знака в невласливу йому комуникативну позицію.

Як відомо, даних про поширеність конверсивів у різних мовах практично нема, за винятком ґрунтовних розвідок О. О. Шипнівської на базі української мови (Шипнівська, 2007) і С. В. Кійко на матеріалі німецької мови (Кійко, 2014). О. О. Шипнівська скористалася програмою автоматичного морфологічного аналізу й синтезу парадигм і дослідила більше 3 млн словоформ, з яких на конверсиви припадає близько 2% випадків (10 203 прикладів) від загальної кількості реєстрових одиниць. С. В. Кійко проаналізувала близько 500 тисяч словоформ на основі створеної в Інституті автоматичної обробки мови при Штуттгартському університеті (ФРН) граматичної лексикографічної системи й програми синтезу парадигм Morphu. Шляхом зведення графічно тотожних словоформ авторка виокремила в сучас-

ній німецькій мові 99 550 конверсивів і розподілила їх за 45-ма моделями конверсії. Отримані дані свідчать про те, що конверсія в німецькій мові значно поширеніша, ніж в українській, що зумовлено ступенем синтетичності/аналітичності обох мов. Крім того, авторка встановила, що наявність конверсивів розмиває межі між частинами мови й свідчить про наявність у складі кожного з лексико-граматичних класів ядра, яке утворюють слова, що мають повний набір диференційних ознак цієї частини мови і є її типовими представниками. Навколо ядра групуються різного роду периферійні явища, більш чи менш віддалені від центру, які суміщають диференційні ознаки різних частин мови (Кійко, 2014: 351–375). Дослідження кількісних та якісних особливостей конверсії в англійській мові на основі суцільної вибірки конверсивів досі не проводилося, що й зумовлює **актуальність** нашої статті.

Мета статті – системний опис конверсії в англійській мові з боку функційного підходу, що передбачає розв'язання таких завдань:

- 1) розглянути основні принципи опису конверсії та різні підходи до її тлумачення;
- 2) кількісно описати транспозицію в англійській мові на основі суцільної вибірки конверсивів;
- 3) проаналізувати засоби породження асиметрії між формою та змістом конверсивів на рівні синтаксису;
- 4) описати причини, які викликають конверсію.

Об'єктом дослідження є явище конверсії в сучасній англійській мові, предметом – її кількісні та якісні особливості й причини появи. Теоретична значущість дослідження полягає в системному аналізі й описі різних аспектів конверсії та узагальненні знань про конверсію з погляду причин її виникнення, практичне значення – у виявленні закономірностей появи конверсивів, що дозволить підвищити ефективність чинних систем автоматичного аналізу тексту, сприятиме удосконаленню наявних і створенню нових лінгвістичних програм обробки тексту.

Виклад основного матеріалу. Джерельною базою конверсивів стали словники New Webster's Dictionary (Webster's, 1996), звідки методом суцільної вибірки виписано 4 966 конверсивів, Macmillan English Dictionary (Macmillan, 2006) (3 444 конверсиви), Longman Dictionary Of Contemporary English (Longman, 2009) (2 956 конверсивів) і The American College Dictionary (Barnhart, 1969) (6 897 конверсивів). На першому етапі ми виокремили конверсиви,

утворені за моделями «іменник → дієслово», «дієслово → іменник», «іменник → прикметник» і «прикметник → іменник», загалом 18 264 одиниці, що становить близько 2,7% усього словникового складу зазначених тлумачних словників. Під час визначення напряму конверсії ми користувалися такими критеріями:

1) порядковість наведення конверсивів у словниках (як правило, похідні слова наводять після твірних);

2) критерій частоти вживання (менша частота вживання конверсива вказує на його похідність; частоту вживання встановлено на основі даних електронного частотного словника англійської мови www.wordfrequency.info);

3) критерій синонімії (ґрунтується на порівнянні пари слів, утворених по конверсії, з аналогічною синонімічною парою слів);

4) критерій семантичної деривації (ґрунтується на семантичній деривації всередині пари слів, утворених за конверсією).

Результати кількісних розрахунків наведені в таблиці 1 (див. табл. 1).

На другому етапі ми виокремили решту випадків конверсії на основі 4-х словників, не розписуючи напрям конверсії, та звели отримані результати до 4 742 лем, відкинувши повтори. Наявні лемми ми розподілили на 24 моделі конвер-

сії, представлені в таблиці 2, в якій використано такі скорочення: *n* – іменник, *adj* – прикметник, *v* – дієслово, *pron* – займенник, *adv* – прислівник, *conj* – сполучник, *prep* – прийменник, *part* – частка, *art* – артикль, *int* – вигук (див. табл. 2).

Згідно з таблицею 2, виокремлені конверсиви розподіляються за 24-ма моделями, які репрезентують наявні в англійській мові відношення між різними лексико-граматичними класами. П'ять із цих моделей охоплюють 98,5% усіх конверсивів (2 335 прикладів). До них належать:

1) іменник/дієслово: *an arm* (n) → *to arm* (v); *a book* (n) → *to book* (v);

2) дієслово/іменник: *to buy* (v) → *a buy* (n); *to change* (v) → *a change* (n);

3) прикметник/іменник: *annual* (a) → *an annual* (n); *comic* (a) → *a comic* (n);

4) іменник/прикметник: *a key* (n) → *key* (a); *a leather* (n) → *leather* (a);

5) іменник/дієслово/прикметник: *a dust* (n) → *to dust* (v) → *dust* (a).

Саме їх можна вважати ядром конверсії в англійській мові. Всі вони представлені змінними повнозначними частинами мови – іменником, прикметником і дієсловом. Як видно з наведених прикладів, конверсійні відношення в межах цих частин мови можуть виникати не лише між двома компонентами, тобто наявні ланцюжки

Таблиця 1

Кількісний склад структурних моделей конверсивів

Структурна модель	Кількість моделей у словниках				Середній показник
	Webster's	Macmil-lan	Longman	The American College	
іменник → дієслово	1094	732	711	1350	972
дієслово → іменник	452	527	412	686	519
іменник → прикметник	261	206	130	509	276
прикметник → іменник	678	255	226	903	516

Таблиця 2

Моделі конверсії в англійській мові

№	Модель	Кількість	№	Модель	Кількість
1	<i>n / v</i>	972	13	<i>n / v / adv / i</i>	1
2	<i>v / n</i>	519	14	<i>n / v / adj / adv / prep</i>	1
3	<i>adj / n</i>	516	15	<i>n / v / prep</i>	1
4	<i>n / adj</i>	276	16	<i>n / v / adv / prep</i>	1
5	<i>n / v / adj</i>	26	17	<i>n / prep</i>	1
6	<i>n / v / int</i>	6	18	<i>n / v / adv / prep / conj / pron</i>	1
7	<i>n / i</i>	5	19	<i>n / adv / conj / pron</i>	1
8	<i>n / v / adj / adv</i>	4	20	<i>n / prep / art</i>	1
9	<i>n / v / adv</i>	3	21	<i>v / adv</i>	1
10	<i>n / adj / adv</i>	3	22	<i>v / adv / prep</i>	1
11	<i>v / adj</i>	2	23	<i>adj / adv</i>	1
12	<i>n / v / adj / i</i>	1	24	<i>conj / art</i>	1

з трьох і більше слів, які перебувають у відношеннях похідності. Так, у нашій вибірці можна виокремити ланцюжки з 3–6 складових, враховуючи водночас конверсію перехідних і неперехідних дієслів і навпаки, як-от:

– тричленна конверсія за моделлю «перехідне дієслово → неперехідне дієслово → іменник»: *to mistake* «невірно зрозуміти» – *to mistake* «помилятися» – *a mistake* «помилка»;

– чотиричленна конверсія за моделлю «перехідне дієслово → неперехідне дієслово → прикметник → іменник»: *to trim* «приводити в порядок» – *to trim* «приспосовуватися» – *trim* «акуратний» – *a trim* «порядок, оздоблення» тощо.

Решта 19 моделей охоплюють лише 1,5% конверсивів і представлені як змінними повнозначними частинами мови (прикметник / дієслово), так і комбінаціями змінних і незмінних повнозначних частин мови, як-от:

– прикметник – прислівник – іменник – перехідне дієслово – неперехідне дієслово: *right* «прямий» – *right* «прямо» – *a right* «право» – *to right* «виправляти, захищати права, вирівнювати» – *to right* «виправлятися, реабілітувати себе»;

– прикметник – іменник – прислівник – прийменник – перехідне дієслово – неперехідне дієслово: *round* «круглий» – *a round* «круг, куля, кільце» – *round* «навколо, весь, цілий» – *round* «навкруги, біля, по» – *to round* «округлити, завершувати» – *to round* «округлятися» тощо.

Аналіз явища конверсії на матеріалі англійської мови показав, що транспозиції підлягають 9 лексико-граматичних класів, виокремлених за прийнятою класифікацією: іменник, дієслово, прикметник, прислівник, займенник, сполучник, прийменник, вигук, артикль (див. табл. 3).

Як видно з таблиці 3, іменник має транспозиційні зв'язки з 7-ма лексико-граматичними класами й володіє широкими транспозиційними можливостями: іменник в англійській мові виходить далеко за межі предметності. Це свідчить про те, що транспозиція як когнітивний феномен відбиває здатність людини встановлювати прості причинно-наслідкові відношення у світі, як-от:

– діяльність тісно пов'язана зі знаряддям, за допомогою якого її здійснюють: *a hammer* «молот, кувалда» → *to hammer* «бити молотом; кувати», *a spade* «лопата, заступ» → *to spade* «копати лопатою», *a knife* «ніж; скальпель» → *to knife* «різати ножом; наносити удар ножом»;

– поведінка людини нагадує відповідні дії тварин: *a fox* «лисиця, лис» → *to fox* «обдурити, підманути», *an ape* «мавпа» → *to ape* «наслідувати, імітувати; передражнювати; кривлятися»; *a cock* «півень» → *to cock* «поводитися зухвало»; *a dog* «пес» → *to dog* «вистежувати; охороняти»;

– явища духовної, емоційної та фізіологічної сфер викликають відповідні стани: *a fear* «страх, побоювання» – *to fear* «боятися, лякатися»; *a hunger* «голод; тривале недоїдання» – *to hunger* «голодувати; відчувати голод» тощо.

Водночас було важливо зіставити якимось чином старий досвід із новим, відоме з невідомим і таким чином задовільнити потребу в нових значеннях, пов'язавши їх з уже наявними значеннями.

Крім того, конверсивна активність іменників зумовлена прагненням мовців згорнути частини інформації в компактніші структури, а також розподілити потік інформації в тексті. Р. Ленекер зазначає із цього приводу, що лексичні одиниці на кшталт англ. *explosion* «вибух» і *explode* «вибухнути» можуть описувати одну й ту ж ситуацію,

Таблиця 3

Комбінації лексико-граматичних класів у конверсійних моделях англійської мови

	Іменник	Прикметник	Дієслово	Прислівник	Займенник	Прийменник	Сполучник	Вигук	Артикль
іменник	–								
прикметник	+	–							
дієслово	+	+	–						
прислівник	+	+	+	–					
займенник	+	–	+	+	–				
прийменник	+	+	+	+	+	–			
сполучник	+	+	+	+	+	+	–		
вигук	+	+	+	–	–	–	–	–	
артикль	–	–	–	–	+	–	+	–	–

пор. *something exploded* «щось вибухло» й «почувся вибух». Проте тут контрастує саме семантика, оскільки одна й та сама сцена по-різному представлена у свідомості мовців. Так, вживання іменника веде до представлення цієї сцени як єдиного (одномоментного) об'єкта сприйняття: *вибух* – це щось обмежене, воно відповідає окремо взятому стану з усієї дії (*вибухати*). Вживання ж дієслова заставляє уявити все, що відбувається, як щось тривале або як певну подію в часі (Langacker, 1987: 98). Образи, активовані різними мовними формами, відрізняються, тому відрізняються їхні значення.

З таким трактуванням перегукується позиція Л. Телмі (Talmy, 1988), який зазначає, що дискретні й недискретні одиниці, які існують у просторі – це переважно дії та події. Конверсія – це така операція, яка забезпечує зв'язок між ними. Внаслідок цього дію або подію, позначені дієсловом, можна переосмислити шляхом їхньої номіналізації та навпаки. Таке когнітивне переосмислення автори позначають як реіфікацію (опредмечування) та вербалізацію. За допомогою реіфікації процесуальний референт концептуалізується як предмет або субстанція, речовина, маса тощо, водночас він бере участь у діяльності як її партиципant, як-от:

– подія (*John called me* «Джон подзвонив мені») → реіфікація у вигляді об'єкта (*John gave me a call* (пор. *дзвінок Джона*));

– дія (*John helped me* «Джон мені допоміг») → реіфікація у вигляді маси (*John gave me some help* «Джон надав мені допомогу») тощо.

Можливий і зворотній процес – вербалізація, коли об'єкт стає «внутрішнім актантом» дії,

як-от англ. *I pitted the cherry* «Я витягнув кісточку з черешні» від англ. *pit* «кісточка». Іншими словами, під час номіналізації відбувається перехід в актантну зону, при вербалізації – в процесуальну.

Для аналізу конверсії В. В. Бабайцева (Бабайцева, 2000: 35) пропонує використати універсальну шкалу перехідності, яка допомагає встановити як місце кожної одиниці в мовній системі, так і міру віддаленості від вихідної категорії та наближення до нової частини мови. Критерієм визначення місця певного слова на цій шкалі, на думку авторки, слугує синтаксична функція слова. Важливим є характер синтаксичної функції слова – первинний або вторинний. Коли певна частина мови виступає в первинній для неї синтаксичній функції, вона входить до ядерної групи; якщо ж вона виступає в незвичній для неї вторинній функції, то представляє периферійну групу. Саме в останній позиції можлива взаємодія різних частин мови.

Висновки. Дослідження явища конверсії – це один із можливих шляхів вивчення концептуальних засад виокремлення частин мови, а також розмежування їхніх первинних і вторинних значень. У здатності слів втрачати низку своїх лексико-граматичних ознак, набувати нових, властивих іншим частинам мови й функціонувати в мовленні відповідно до останніх виявляється динамічний характер системи частин мови. Водночас важливими чинниками появи конверсивів є здатність людини встановлювати прості причинно-наслідкові відношення у світі, прагнення мовців згорнути частини інформації в компактніші структури, а також розподілити потік інформації в тексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабайцева В. В. Явления переходности в грамматике русского языка. Москва : Дрофа, 2000. 638 с.
2. Балли Ш. Общая лингвистика и вопросы французского языка. 3-е изд. Москва : УРСС, 2009. 416 с.
3. Дубравська Д. М. Конверсія як продуктивний спосіб поповнення словникового складу англійської мови. *Лінгвістика XXI ст.: нові дослідження і перспективи*. Київ : Логос, 2010. С. 70–87.
4. Кійко С. В. Омоніми в мові і мовленні. Чернівці : Родовід, 2014. 544 с.
5. Кубрякова Е. С. Части речи в ономазиологическом освещении. 4-е изд. Москва : УРСС, 2012. 120 с.
6. Лаптева О. А. Речевые возможности текстовой омонимии. 2-е изд. Москва : УРСС, 2003. 415 с.
7. Малаховский Л. В. Теория лексической и грамматической омонимии. 2-е изд. Москва : Изд. Дом «Либроком», 2009. 248 с.
8. Степанов Ю. С. Язык и метод. К современной философии языка. Москва : Языки русской культуры, 1998. 784 с.
9. Смирницкий А. И. Лексикология английского языка. Москва : Изд. МГУ, 1998. 260 с.
10. Шипнівська О. О. Структурно-семантичні та функціональні характеристики міжчастиномовної морфологічної омонимії сучасної української мови : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01. Київ, 2007. 21 с.
11. Barnhart C. L. The American College Dictionary. New York : Random House, 1969. 1444 p.
12. Longman Dictionary of Contemporary English. 5th ed. London : Pearson education, 2009. 2082 p.
13. Macmillan English Dictionary: For Advanced Learners / ed. by M. Rundell. London : Palgrave Macmillan, 2006. 1691 p.
14. Webster's New World Dictionary of American English / ed. by Victoria Neufeldt. 3rd ed. New York : A Prentice Hall ; Macmillan Company, 1996. 1574 p.

REFERENCES

1. Babaitseva V. V. Yavlenia perekhodnosti v grammatike russkogo yazyka [Transition phenomena in the grammar of the Russian language]. M.: Drofa, 2000. 638 p. [in Russian].
2. Balli Sh. Obschaya lingvistika i voprosy frantsuzskogo yazyka [General Linguistics and French Language Problems]. 3-e izd. M.: URSS, 2009. 416 p. [in Russian].
3. Dubravskaya D. M. Konversiiya yak produktyvnyi sposib popovnennia slovnyko-voho skladu anhliiskoi movy [Conversion As A Productive Way of the English Language Vocabulary Enrichment]. *Linhvistyka XX st.: novi doslidzhennia i perspektyvy*. K. : Lohos, 2010. Pp. 70–87. [in Ukrainian].
4. Kiyko S. V. Omonimy v movi i movlenni [Language And Speech Homonyms]. Chernivtsi: Rodovid, 2014. 544 p. [in Ukrainian].
5. Kubriakova E. S. Chasti rechi v onomasiologicheskom osveshchenii [Parts Of Speech In Onomasiological Enlightening]. 4-e izd. M.: URSS, 2012. 120 p. [in Russian].
6. Lapteva O. A. Rechevye vozmozhnosti tekstovoi omonimii [Speech Abilities Of The Text Homonymy]. 2-e izd. M.: URSS, 2003. 415 p. [in Russian].
7. Malakhovskiy L. V. Teoria leksicheskoi i grammaticheskoi omonimii [Lexical And Grammatical Homonymy Theory]. 2-e izd. M.: Librokom, 2009. 248 p. [in Russian].
8. Stepanov Yu. S. Yazyk i metod. K sovremennoi filosofii yazyka [Language And Method. To Modern Philosophy Of Language]. M.: Yazyki russkoi kultury, 1998. 784 p. [in Russian].
9. Smyrnytskyi A. Y. Leksikologiya angliyskogo yazyka [Lexicology Of English Language]. M.: MGU, 1998. 260 p. [in Russian].
10. Shypnivska O. O. Strukturno-semantichni ta funktsionalni kharakterystyky mizhchastynomovnoi morfolohichnoi omonimii suchasnoi ukrainskoi movy [Structure-semantic And Functional Characteristics Of The Modern Ukrainian Language]. Av. dys. ... kand. fil. nauk. 10.02.01. Kyiv, 2007. 21 p. [in Ukrainian].
11. Barnhart C. L. The American College Dictionary. New York: Random House, 1969. 1444 p.
12. Longman Dictionary of Contemporary English. 5th ed. London: Pearson education, 2009. 2082 p.
13. Macmillan English Dictionary: For Advanced Learners. Ed. by M. Rundell. London: Palgrave Macmillan, 2006. 1691 p.
14. Webster's New World Dictionary of American English. Ed. by Victoria Neufeldt. 3rd ed. New York: A Prentice Hall / Macmillan Company, 1996. 1574 p.